

ПРЕС-РЕЛІЗ

Сесія обміну досвідом в Угорщині “BioSecurity”- спільні дії в надзвичайних ситуаціях у разі виявлення небезпечних та поширених інфекцій в Карпатському регіоні

16-18 лютого 2022 року учасники проекту «BioSecurity» - спільні дії в надзвичайних ситуаціях у разі виявлення небезпечних та поширених інфекцій в Карпатському регіоні», що виконується за фінансової підтримки Програми ENI CBC Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна 2014-2020, прийняли участь у сесії обміну досвідом, організованій партнерами в Угорщині.

Темою заходу стала презентація завдань контролю за здоров'ям тварин в Угорщині з акцентом на профілактиці африканської чуми свиней та пташиному грипі. Захід відбувся за ініціативи Асоціації регіонального розвитку «КІУТ» (Угорщина), за безпосередньої участі представників прикордонних регіонів, ветеринарів, керівників та голів департаментів, а також експертів із Угорщини, Словаччини, Румунії, України.

На початку сесії учасників привітали **Ондраш Ракоці**, менеджер проекту, Директор Асоціації регіонального розвитку «КІУТ», **Шандор Філеп**, мер міста Вашарошнамень, і **Олег Пилипенко**, перший секретар посольства України в Угорщині. Вони наголосили на важливості проведення заходів з інформування щодо африканської чуми свиней, відзначили важливість того, що партнери з Угорщини, Словаччини, Румунії та України мають можливість знаходити нові ідеї та реалізовувати їх. Тема проекту «BioSecurity» має надзвичайне значення і питання порушені в даному проекті будуть розглядатись також на засіданнях міжурядової комісії та міжнародної робочої групи, які відбудуться цього року.

Жужанна Сакач, менеджер програми, СТС Будапешт, виступила з презентацією на тему ключових моментів програми транскордонного співробітництва «Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна 2014-2020». Пані Жужанна висвітлила питання правил реалізації, комунікації та візуалізації, внесення змін до проекту та до контракту, роботу з платформою Interreg+, а також особливості попереднього фінансування.

Захід був поділений на дві частини. В ході першого дня зустрічі питання африканської

чуми свиней, поширення інфекції та механізм виявлення та протидії хвороби висвітлили **Лайош Вайда**, головний ветеринар, **Томаш Абоні**, директор Управління ветеринарії та діагностики Національного агентства з безпеки харчових продуктів (NÉBIH), **Шандор Кечкеметі**, директор лабораторії патології та бактеріології Управління ветеринарної діагностики (NÉBIH) та **Петер Томаш**, Голова департаменту, Департамент безпечності харчових продуктів та ветеринарної медицини регіону Саболч-Сатмар-Берег.

Лайош Вайда, головний ветеринар, доповів щодо поширених хвороб та інфекцій у Європейському Союзі, а також про сучасний та очікуваний розвиток міжнародного та внутрішнього поширення африканської чуми свиней (АЧС). В Угорщині перший випадок появи АЧС на території країни зафіксований в 2017 році серед диких кабанів. Найбільша кількість випадків зафіксована на території прикордоння, проте в 2022 році вірус почав поширюватись і на південь країни. Останнім

часом, темп поширення захворювання вдалося сповільнити, і в деяких регіонах вже не виявляють нові випадки. На сьогодні в Угорщині є розробленим механізм реагування на виявлення випадків появи АЧС. Він включає знешкодження та активне тестування зразків заражених особин, контроль популяції диких кабанів, а також посилення правил гігієни для мисливців під час полювання. На великих господарствах в Угорщині працює система безпеки ЄС, наявні регулюючі акти та план з нейтралізації, де представлені всі необхідні кроки та дії для зупинення поширення АЧС. Крім того, було створено мережу експертів, радників з АЧС, яка покриває територію всієї країни.

Томаш Абоні, директор Управління ветеринарії та діагностики Національного агентства з безпеки харчових продуктів (NÉBIH), представив захворювання та інфекції у ветеринарії, роль і завдання дирекції. До цього часу більшість лікарів-ветеринарів в Угорщині знали про хворобу лише в теорії з підручників, на практиці ж ніхто не був готовий зіткнутись з АЧС. Проблема з виявленням вірусу та швидким реагуванням пов'язана з тим, що більшість

фермерів сподіваються на те, що тварина не хвора, тому не повідомляють про хворобу вчасно, аби ж уникнути поширення вірусу необхідне спільне реагування. Найшвидшим методом виявлення вірусу африканської чуми свиней є ПЛР-тест, який дає результат вже через 6-8 годин. Спеціалісти NÉBIH провели велику кількість тренінгів та навчань для мисливців щодо методичних рекомендацій з відбору зразків, а також того, які саме зразки необхідні для аналізу (лімфовузли, стегова кістка тощо). Наприкінці доповіді пан Абоні наголосив на важливості розуміння АЧС та її відмінностей від інших схожих захворювань свиней.

Шандор Кечкеметі, директор лабораторії патології та бактеріології Управління ветеринарної діагностики (NÉBIH), Дебрецен, зосередив увагу на особливостях

"BioSecurity" – joint action in emergency situations in case of the identification of dangerous and widespread infections in Carpathian region. Ukraine, Uzhhorod, 88018 Shvabska, 71a, European Initiatives Centre

Tel: +380993254990 E-mail: ceiuuzhgorod@gmail.com Web: european-center.org.ua

HUSKROUA/1901/8.1/0010

молекулярно-біологічного тестування, а саме на виявленні африканської чуми свиней. Пан Кечкеметі наголосив, що тестування на АЧС в Угорщині проводяться лише в лабораторіях міста Дебрецен та Будапешт, а також на тому, що лабораторія в місті Дебрецен діє відповідно до національних та європейських регламентів. Під час своєї презентації він розповів про структуру та геном вірусу АЧС, а також наочно продемонстрував його структуру.

Петер Томаш, Голова департаменту, Департамент безпечності харчових продуктів та ветеринарної медицини регіону Саболч-Сатмар-Берег, висвітлив питання актуальних завдань щодо охорони здоров'я тварин та безпечності харчових продуктів у регіоні Саболч-Сатмар-Берег. Пан Томаш розповів учасникам про види перевірок, які здійснюються на внутрішньому та європейському рівнях, а також про фактори, які

підлягають перевірці (документи, стан здоров'я тварин, стан захищеності свійських свиней від диких кабанів, наявність всіх необхідних засобів дезінфекції тощо).

Учасники заходу також відвідали виставку Мисливства з усього світу, організатором якої є **Золтан Б. Кіш**. Дана виставка вперше за 50 років проводиться на території Угорщини і налічує велику кількість експонатів, розподілену на різні секції.

В рамках другої частини заходу учасники відвідали м'ясопереробні заводи в містах Надькалло та Хайдунаш, де **Болаш Варга**, керуючий директор, ТзОВ «Мада-Гуш» та **Орош Ласло**, директор ТзОВ «Лоц-Гуш» розповіли про особливості роботи на заводах, об'єми виробництва та тестування продукції.

Крім того, учасники зустрілись з представниками мисливських організацій Угорщини, а саме з **Гергелі Фазекаш**, першим секретарем Національного управління полюванням Угорщини в регіональній організації регіону Саболч-Сатмар-Берег, Ньїредьгаза та **Яношем Кадошем**, мисливцем.

Гергелі Фазекаш, перший секретар Національного управління полюванням Угорщини в регіональній організації регіону Саболч-Сатмар-Берег, Ньїредьгаза розповів про систему управління дикою природою та природокористування Угорщини, завдання ветеринарії з зосередженням на захисті від африканської чуми свиней. У своєму виступі він розповів про зонування території країни на основі поширення та ризику появи АЧС, відповідно до яких обирається застосування запобіжних заходів. Заходи, якими в Угорщині намагаються зупинити поширення АЧС включають інформування місцевого населення та мисливських організацій, а також створення робочої групи з АЧС на регіональному та державному рівнях та проведення тестувань знайдених диких

кабанів. Найбільш результативним методом боротьби з АЧС є не знешкодження проблеми, а її попередження, тобто зменшення кількості популяції диких кабанів.

Янош Кадош, мисливець, поділився своїм досвідом боротьби з АЧС в регіоні Токай. Пан Кадош підкреслив, що за даними вірус рухається зі швидкістю 20-50 км за рік, проте через людський фактор цей процес пришвидшується. У зв'язку з тим, що свині та дикі кабани є соціальними тваринами, при контакті з хворою особиною неодмінно відбувається зараження, саме тому проводиться відстріл заражених тварин, і, як наслідок, на даний момент залишилось лише 5% від тієї кількості популяції, яка була до появи АЧС на території регіону.

Під час третьої частини заходу учасники відвідали **лабораторію патології та бактеріології Управління ветеринарної діагностики (NÉVIN)** у Дебрецені. д-р **Шандор Кечкеметі**, директор лабораторії, представив діяльність лабораторії, продемонстрував обладнання для проведення тестувань на виявлення небезпечних вірусів та бактерій, а також поділився з учасниками особливостями проведення таких тестувань. Учасники мали

змогу наочно побачити процес тестування, дослідження частинок вірусу та роботи персоналу.

Наприкінці заходу, українські партнери та учасники проекту «BioSecurity» подякували угорським організаторам за підготовку та проведення міжнародної сесії обміну, за ці декілька днів, що були для всіх дуже корисними, цікавими та пізнавальними. Домовились про наступну зустріч, яку планується провести у квітні 2022 року в Україні.

Прес-служба ГО «Центр європейських ініціатив»